

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/2/2013
Identifikačné číslo spisu:	9011010066
Dátum vydania rozhodnutia:	16.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9011010066.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: T. X., N., U., právne zastúpeného JUDr. Jánom Benčurom, advokátom, Záhradnícka 41, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená ústrednými orgánmi štátnej správy SR: 1. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii, odbor operatívnej činnosti a vyšetrovania západ, Vajnorská 36, Bratislava, 2. Policajný zbor Slovenskej republiky, odbor vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti, Vápencova 36, Bratislava, 3. Krajská prokuratúra v Bratislave, Vajnorská 47, Bratislava, o preskúmanie postupu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Policajného zboru Slovenskej republiky a Krajskej prokuratúry v Bratislave v trestnej veci žalobcu č. PPZ-26/HCP-OV-2005, zmenené na UHCP-28/OVZTC-2008, o žalobe pre diskrimináciu a o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu ústredného orgánu štátnej správy, o návrhu na zrušenie rozhodnutia žalovaného 3 č. 1Kv45/08 zo dňa 04.10.2008, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/166/2011-33 zo dňa 19. novembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/166/2011-33 zo dňa 19. novembra 2012 m e n í tak, že konanie voči žalovanému 3 a v časti týkajúcej sa návrhu na preskúmanie rozhodnutí žalovaného 3 vydaných vo veci č. 1Kv45/08 z a s t a v u j e.

Po právoplatnosti tohto uznesenia bude vec v časti týkajúcej sa návrhu na preskúmanie rozhodnutí žalovaného 3 vydaných vo veci č. 1Kv45/08, postúpená na ďalšie konanie žalovanému 3.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

I.

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením č. k. 1S/166/2011-33 zo dňa 19.11.2012 zastavil konanie voči žalovanému 3, s poukazom na ustanovenie § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.).

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa vo svojej žalobe domáha aj preskúmania zákonnosti spisu prokurátorky, čo zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok) v žiadnom prípade neumožňuje, nakoľko spis prokurátora nie je spisom administratívnym a nepodlieha súdnemu prieskumu, ako aj žiadne rozhodnutie prokurátora. Voči ostatným účastníkom bude súd v konaní pokračovať.

II.

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/166/2011-33 zo dňa 19.11.2012 zrušiť a vydať uznesenie s nasledovným výrokom:

„Vzhľadom na skutočnosť: že žalované vyšetrovanie prebieha od 01.06.2005, a tiež, že žalobca si svoj nárok uplatňuje kontinuálne od termínu skutočného doručenia obvinenia, súd má za to, že nič nebránilo žalovanému, aby platnosť tohto obvinenia zrušil sám, aby odstránil protizákonné chyby vo vedení trestného stíhania a stíhanie mohol v súlade so zákonom začať opäť. Keďže takto neurobil, súd vyslovuje neplatnosť právneho úkonu žalovaného vznesenia obvinenia č. PPZ-26/HCP-OV-2005 (číslo neskôr zmenené na UHCP-28/OV-ZTC-2008) zo dňa 19.04.2006 v rozsahu obvinenia voči obvinenému T. X. a zároveň vyslovuje v tejto kauze zákaz vznesenia obvinenia pre skutok falšovania verejnej listiny voči žalobcovi z dôvodu uplynutia zákonnej lehoty premlčania, keďže ku prieskumu nedošlo zo strany žalobcu.

Zároveň súd ruší právnu platnosť uznesenia prokurátora č. 1Kv45/08-18 zo dňa 06.10.2008 a jemu bezprostredne nasledujúcich, najmä obžalobu 1Kv45/08-81 zo dňa 19.10.2012 v časti, ktorá sa týka žalobcu T. X..

Zároveň súd vyslovuje zákaz vzniesť obvinenie z trestného činu prevádzachstva dovtedy, pokiaľ nebude priamo v Uznesení o vznesení obvinenia uvedené nasledovné:

V súlade s § 206 ods. 3 zákona 301/2005 Z.z. Trestný poriadok uznesenie o vznesení obvinenia sa nesmie odvolávať na iný spisový materiál, ale musí priamo obsahovať nezameniteľné skutočnosti, a to okrem označenia osoby, ktorej sa toto obvinenie týka, aj reálny dôkaz o tom, že sa skutok vôbec stal tak, aby nemohol byť zamenený s iným skutkom, teda nie menej než opis, kde a kedy (dátum, čas) sa skutok prevádzachstva udial, kto boli svedkovia (členovia polície, colníci), kto boli prevádzané osoby, aké doklady mali predložiť a akému znaleckému skúmaniu boli takéto doklady predložené a ako je nepochybné, že šlo o napodobeniny, či pozmenené doklady a že tieto doklady mal vyrobiť práve žalobca, v akom dátume a hodine (keďže napríklad konkrétny dátum 04.02.2006 žalobca veľmi spochybňuje).

Vzhľadom na zachovanie legality súd takéto nové obvinenie podmieňuje aj dôkazom, že prípadne už konkretizovane znovu obvinený žalobca T. X. mal vôbec o prevádzachstve vedieť, keďže z napadnutého Uznesenia vyplýva, že dotyčného činu prevádzachstva sa nemal dopustiť osobne, a pre trestnosť tohto skutku sa vyžaduje úmysel podľa § 15 zákona 300/2005 Z.z. Trestný zákon a taktiež, že obvinený nie je zbavený trestnej zodpovednosti podľa § 25 zákona 300/2005 Z.z. Trestný zákon.

Súd zároveň priznáva nárok žalobcu ako poškodenej strany na odškodné, ktoré si žalobca chce uplatňovať spoločne v žalobe pre právnu neplatnosť trestného stíhania v prípade 1T 129/2007, ktoré doteraz z dôvodov súdnych prieskumov pri žiadosti o obnovu konania a následne kvôli zhoršenému zdravotnému stavu, zatiaľ neurobil. Dôvodom spoločného uplatnenia nároku je skutočnosť, že šlo o rovnaké obdobie a nároky sa časovo prekrývajú, hoci došlo aj k duplicitnej psychickej a zdravotnej záťaži obvineného, nemožno uznať duplicitné odškodné za sťaženie uplatnenia. Nárok na odškodné patrí medzi základné ústavné práva a je nepremlčateľný.“

V dôvodoch podaného odvolania uviedol, že podľa § 54 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 153/2001 Z.z.) do spisu prokurátora smie nazerať iba

nadriadený prokurátor alebo poverený prokurátor. Prokurátorský spis teda nemožno použiť ako dôkazový materiál pred súdom priamo, čo bolo aj dôvodom, prečo Krajský súd v Bratislave vyradil Krajskú prokuratúru v Bratislave zo zoznamu žalovaných subjektov. Táto skutočnosť však ešte nezakladá právnu imunitu tohto subjektu, najmä ak ako dôkazový materiál môže poslúžiť iný dôkaz. Žalobca v tomto prípade upustil od požiadavky preštudovať celý prokurátorský spis, požaduje, aby súd preštudoval len tú časť spisu, ktorú zverejnila sama prokuratúra a vyšetrovací spis č. PPZ-26/HCP-OV-2005 (číslo neskôr zmenené na UHCP-28/OV-ZTC-2008), do ktorého podľa zákona oprávnené osoby, vrátane súdu, nahliadať môžu. V tomto prípade ide o záznamy pokynov prokurátora v období do 25.08.2008, teda do termínu, kedy bolo žalobcovi obvinenie skutočne doručené. Časti prokurátorského spisu, ktoré sú predmetom skúmania, žalobca doručil súdu ako prílohy, najmä rozhodnutie prokurátora č. 1Kv 45/08-18 zo dňa 06.10.2008 a 1Kv 45/08-39 zo dňa 09.03.2010 kvôli dôkazu, že prokuratúra kryla nelegálne spisové záznamy vyšetrovateľa, pričom žalobca žiadal zrušiť platnosť rozhodnutia č. 1Kv 45/08-18 zo dňa 06.10.2008 v časti, kde prokurátor zamietol zrušiť platnosť predmetného obvinenia a kde preskúmaval postup policajta.

Proti predmetnému uzneseniu súdu prvého stupňa podal odvolanie aj právny zástupca žalobcu a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého dňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch poukázal na ustanovenia § 244 O.s.p., § 248 písm. a/ O.s.p., § 250d ods. 3 O.s.p., ktorými sa prvostupňový súd podľa jeho názoru neriadil dôsledne. Napadnutým rozhodnutím prokurátora došlo k zásahu do práv a právom chránených záujmov žalobcu. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania vo výške 480,59 €.

III.

Žalovaní 1, 2, 3 sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadrili. Rovnopis odvolania im bol doručený dňa 20.12.2012 a 27.12.2012.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení (§ 220 O.s.p.).

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods.1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Podľa § 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len Trestný poriadok) Trestný poriadok upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 10 ods. 1 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní sú prokurátor a policajt.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom spisu, pričom nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Prokurátor v predmetnej veci konal v procesnom postavení orgánu činného v trestnom konaní, jeho procesný postup sa spravuje Trestným poriadkom a jeho postup a rozhodnutia nie je možné preskúmať v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Pre úplnosť senát odvolacieho súdu poukazuje na judikát č. R 35/1997, podľa ktorého, rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, teda i rozhodnutia prokurátora nepodliehajú preskúmvacej právomoci súdov podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (Správne súdnictvo).

Odvolací súd považoval za správny postup súdu prvého stupňa, keď konanie zastavil voči žalovanému 3. V súlade s § 220 O.s.p. v spojení s § 104 ods.1 O.s.p. zmenil napadnuté uznesenie krajského súdu, predovšetkým prihliadnúc na samotné dôvody obsiahnuté v odôvodnení predmetného uznesenia prvostupňového súdu na strane 2.

Najvyšší súd z formálnych dôvodov zopakoval výrok prvostupňového súdu o zastavení konania voči žalovanému 3, tento doplnil aj o zastavenie konania v časti týkajúcej sa návrhu na preskúmanie rozhodnutí žalovaného 3 vydaných vo veci č. 1Kv45/08. Zároveň v súlade s § 104 ods. 1 O.s.p. doplnil rozhodnutie krajského súdu aj o výrok o postúpení veci a to v časti týkajúcej sa návrhu na preskúmanie rozhodnutí žalovaného 3 vydaných vo veci č. 1Kv45/08, a to na ďalšie konanie žalovanému 3, keďže uvedené nepatrí do právomoci súdov v správnom súdnictve.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písmeno c/ O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže konanie bolo zastavené.

Po právoplatnosti tohto uznesenia bude Krajský súd v Bratislave pokračovať v konaní o zvyšnej časti žaloby smerujúcej proti žalovaným 1 a 2.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.